

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou v právní věci žalobců: a) R. I. , nar. X, státní příslušnost X, b) nezl. A. I. , nar. X, státní příslušnost X, a c) nezl. T. I. , nar. X, státní příslušnost X, naposledy všichni pobytem ZZC Bělá – Jezová, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur, advokátem se sídlem Karolínská 654/2, 186 00 Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti oznámení žalovaného o rozhodnutí Polské republiky o přijetí zpět ve smyslu článku 20 odst. 1 písm. e) Nařízení Rady (ES) č. 343/2003,

t a k t o :

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se domáhali u Městského soudu v Praze zrušení oznámení o rozhodnutí Polské republiky o přijetí zpět, které zaslalo Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky, s datem 26.9.2013, žalobcům. Tímto oznámením jim bylo sděleno, že dne 16.9.2013 obdržela ČR rozhodnutí Polské republiky o přijetí zpět podle článku 16 odst. 1 písm. c) Nařízení Rady (ES) č. 343/2003. Zároveň bylo sděleno, že v souladu s článkem 16 odst. 1 písm. c) a článkem 20 odst. 1 písm. e) uvedeného Nařízení Rady budou ve lhůtě 6 měsíců transferováni do Polské republiky, která je v současné době odpovědnou za posouzení jejich žádosti o azyl.

Žalobci v uvedené žalobě uvedli, že v dokumentu označeném jako Oznámení o rozhodnutí Polské republiky o přijetí zpět ve smyslu uvedeného nařízení Rady (ES) žalovaný rekapituloval jejich jednání relevantní pro aplikaci Dublinského nařízení a konstatoval, že v souladu s tímto nařízením budou transferováni do Polské republiky. Žalobci uvedli, že k jejich deportaci následně došlo dne 1.10.2013. Žalobci se domnívají, že byli tímto oznámením zkráceni na svých právech ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále s.ř.s.).

K přípustnosti žaloby uvedli, že podle § 70 písm. a) s.ř.s. jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. V daném případě žalovaný označil napadený akt za „Oznámení o rozhodnutí...“ Vzniká tedy otázka, zda tento akt správního orgánu lze považovat za jeho rozhodnutí. Podle § 65 odst. 1 s.ř.s. se považuje za rozhodnutí každý úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti účastníků správního řízení. V daném případě bylo napadeným aktem

konstatováno, že k řízení o udělení mezinárodní ochrany (dále MO) není příslušná ČR, ale Polská republika, do které budou přemístěni ve lhůtě 6 měsíců. Je nepochybné, že žalobcům obecně svědčí právo požádat o MO v některém členském státu EU. Stejně tak ale platí, že řešení otázky, který členský stát nese za posouzení podané žádosti o MO odpovědnost, není ponechána na libovůli států, ale je závazně určena právním předpisem EU označovaným jako Dublinské nařízení. Povinnost státu posoudit žádost o MO vzniká v případě, jsou-li naplněny podmínky pro aplikaci některého z kritérií uvedených v kapitole III. (článek 5 – 14) Dublinského nařízení. Této povinnosti příslušného státu posoudit žádost o MO pak nutně odpovídá i právo cizince, aby jeho žádost o MO posoudil právě ten stát, který je k tomu podle Dublinských kritérií příslušný a nikoli stát jiný. Odlišně od kritérií může stát postupovat pouze v případě aplikace tzv. doložky suverenity uvedené v článku 3 odst. 2 Dublinského nařízení. K tomu však v daném případě nedošlo.

Povinnost posoudit žádost o MO má členský stát také v případě, jsou-li splněny podmínky pro aplikaci tzv. humanitární doložky obsažené v článku 15 odst. 2 Dublinského nařízení. I tehdy je příslušnost státu založena obligatorně. Stát nemá žádný prostor pro vlastní uvážení, zda příslušnost podle článku 15 odst. 2 akceptuje či nikoli. To ostatně ve svém nedávném rozsudku připomněl i Soudní dvůr Evropské unie (SDEU), podle kterého „*pokud jsou splněny podmínky upravené v uvedeném článku 15 odst. 2, stává se členský stát, který je z humanitárních důvodů uvedených v tomto ustanovení povinen převzít žadatele o azyl, členským státem příslušným k posuzování žádosti o azyl* (SDEU, C 245/11, 6.11.2012, § 47). Povinnost odpovědného státu převzít žadatele a posoudit jeho žádost o MO pak nutně odpovídá i subjektivní právo toho samého žadatele, aby jeho žádost o MO byla příslušným státem posouzena. Je třeba připomenout, že přemístění cizince do jiného státu může negativně zasáhnout do vícera práv chráněných evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Z textu Evropské úmluvy a navazující judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále ESLP) vyplývá, že se jedná zejména o právo nebýt vystaven mučení anebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a právo na respektování soukromého a rodinného života, a to v případě, že k přemístění cizince dochází do jiného členského státu EU v rámci aplikace Dublinského nařízení (ESLP, M.S.S. v. Belgie a Recko, 21.1.2011).

Z uvedených důvodů se žalobci domnívají, že napadený správní akt, kterým se ČR zřekla odpovědnosti za posouzení žalobci podané žádosti o MO a kterým označila za odpovědný stát Polskou republiku, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., neboť jím bylo závazně určeno, že:

- a) žalobci nemají právo, aby jejich žádost o MO byla posouzena v ČR a že
- b) přemístěním žalobců do Polské republiky není porušeno jejich právo nebýt vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ani jejich právo na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu Evropské úmluvy.

Tento závěr ostatně podporuje i samotné Dublinské nařízení, které v článku 20 odst. 1 písm. e), jež je nutné pro případ žalobců aplikovat, rovněž výslovně hovoří o „rozhodnutí“. Podle tohoto ustanovení dožadující členský stát uvědomí žadatele o azyl o rozhodnutí o přijetí zpět příslušným členským státem. Byť význam textu článku 20 odst. 1 písm. e) Dublinského nařízení sám o sobě není jednoznačný, z kontextu ustanovení vyplývá, že „rozhodnutím“ se zde rozumí rozhodnutí dožadujícího státu (tedy ČR) a nikoli státu dožádaného (tedy Polské republiky), jak mylně uvádí v napadeném správním aktu žalovaný. Svědčí o tom čtvrtá věta článku 20 odst. 1 písm. e), podle které je proti danému rozhodnutí možné podat opravný prostředek. Z logiky věci přitom vyplývá, že žadatel nacházející se v ČR, jemuž je dostupná pouze právní pomoc českých právníků, může účinně hájit svá práva pouze před českými

soudy. Ty přitom mohou přezkoumávat pouze rozhodnutí českých správních orgánů. Zavádějící je rovněž výraz „Uvědomění o rozhodnutí“ uvedený v článku 20 odst. 1 písm. e) Dublinského nařízení. Ten by totiž mohl nasvědčovat tomu, že napadený správní akt není sám o sobě rozhodnutím, ale skutečně jen jakýmsi uvědoměním o rozhodnutí či oznámením rozhodnutí v souladu s tím, jak jej označil žalovaný. Takovýto výklad je však neslučitelný s § 72 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle kterého rozhodnutí se účastníkům řízení oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou (možnost ústního vyhlášení není pro daný případ relevantní). Dané ustanovení správního řádu je přitom nutné vztáhnout v zásadě na jakékoli správní řízení včetně řízení o určení členského státu odpovědného za posouzení žádosti o MO, ke kterému by podle § 8 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, příslušné právě žalované Ministerstvo vnitra. I z toho důvodu je proto nutné na napadený správní akt hledět jako na rozhodnutí.

Žalobci dále uvedli, že v řízení před správním orgánem vyčerpali všechny řádné opravné prostředky, neboť žádnými opravnými prostředky, kterých by mohli využít, v tomto případě nedisponují. Poukázali na to, že řízení je v tomto případě vedeno podle zákona o azylu, kdy poukázali na ust. § 8 písm. b) tohoto zákona, podle kterého je Ministerstvo vnitra příslušné k určení členského státu EU příslušného k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobci v žalobních bodech vytkli žalovanému porušení ust. § 68 správního řádu, neboť dle jejich názoru rozhodnutí, které je žalobou napadeno, neobsahuje tímto ustanovením stanovené náležitosti. Chybí výrok rozhodnutí i poučení. Žalobci také uvedli, že Polsko opustili a požádali v ČR o MO, protože jim v Polsku hrozilo nebezpečí od čečenských zločineckých skupin. Zastoupení sdružením X žalobci písemně informovali žalovaného. Ve svém přípisu z 18.9.2013 uvedli, že v případě navrácení do Polska se obávají nelidského, popř. ponižujícího zacházení ve smyslu článku 3 Evropské úmluvy a uvedli konkrétní důvody, na kterých je jejich obava založena. Tento přípis byl žalovanému doručen dne 20.9.2013. Žalovaný však na tento přípis žádným způsobem nereagoval a ani v napadeném rozhodnutí není zohlednění této skutečnosti žádným způsobem zdůvodněno. Žalobci v této souvislosti odkázali na stanovisko ESLP, v němž bylo deklarováno, že vzhledem ke skutečnosti, že článek 3 stvrzuje jednu ze základních hodnot demokratických společností a bezvýjimečně zakazuje mučení a nelidské či ponižující zacházení nebo trest, je vždy podrobit důsledné kontrole takové podání stěžovatele.

Žalobci z uvedených důvodů navrhli, aby soud jimi napadené „rozhodnutí“ zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil a vyslovil s ní nesouhlas. Uvedl, že námitky nemají žádnou oporu v závazných právních předpisech. Žalovaný uvedl, že nevydal žádné správní rozhodnutí, jež by bylo napadnutelné žalobou. Postupoval v souladu s bezprostředně závazným Nařízením Rady (ES) č. 343/2003 (Dublinské nařízení). V případě žalobců nebylo vedeno žádné správní řízení, neboť jmenovaní nepožádali o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, ale na území Polské republiky. Právě Polská republika je dle ust. článku 13 Dublinského nařízení státem příslušným k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. ČR tudíž dne 12.9.2013 v souladu s postupem dle článku 16 odst. 1 písm. c) citovaného nařízení požádala Polskou republiku, aby žalobce přijala zpět na své území. Dne 16.9.2013 obdržela ČR rozhodnutí Polské republiky o přijetí žalobců dle článku 16 odst. 1 písm. c) Nařízení a článku 20 odst. 1 písm. e) Nařízení. O této skutečnosti byli žalobci informováni oznámením o rozhodnutí Polské republiky o přijetí zpět ve smyslu článku 20

odst. 1 písm. e) Nařízení. Plně v souladu s citovaným Nařízením pak byli dne 1.10.2013 předáni do Polské republiky, která je příslušná k vyřízení jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany. S ohledem na skutečnost, že nebylo vydáno žádné rozhodnutí, jen informace o rozhodnutí příslušných polských státních orgánů o přijetí zpět, není možno hovořit o žalobní legitimaci jmenovaných. Nedošlo k naplnění ust. § 65 odst. 1 s.ř.s., neboť o příslušnosti k řízení o udělení mezinárodní ochrany nerozhodla ČR, ale Polská republika, a ČR o této skutečnosti jmenované toliko informovala. Přestože se právní zástupce žalobců pokouší zpochybnit ust. článku 20 odst. 1 písm. e) Dublinského nařízení, jeho znění je naprosto jednoznačné, když hovoří o tom, že dožadující členský stát uvědomí žadatele o azyl o rozhodnutí o přijetí zpět příslušným členským státem. Samotné Dublinské nařízení tedy zakládá nutnost informovat o rozhodnutí jiného členského státu, nikoli vydávat rozhodnutí. Navíc rozhodovat prakticky není o čem, jelikož rozhodnutím dožádaného státu o přijetí zpět vniká situace, kdy dožadující stát již nemá prostor pro to, aby rozhodoval o určení příslušného státu, jak se mylně žalobci domnívají.

Pokud se žalobci dovolávají údajného nebezpečí porušení článku 3 a článku 8 Evropské úmluvy v případě jejich přemístění na území Polské republiky, považuje správní orgán toto tvrzení za irelevantní a odkázal přitom na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (NSS), jmenovitě rozsudek NSS sp. zn. 1 Azs 37/2006 ze dne 30.11.2006, v němž vyloučil možné porušení článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod přemístěním dle Dublinského nařízení, neboť: „*V souladu s odůvodněním Nařízení se všechny členské státy EU považují za bezpečné země*“. Uvedené je možno vztáhnout i na aplikaci článku 8 citované Úmluvy.

Argumentace správním řádem a náležitostmi rozhodnutí je vzhledem k uvedenému irelevantní a nepřipadná. Žalovaný dále uvedl, že vzhledem k tomu, že ve věci nebylo vedeno žádné správní řízení ukončené správním rozhodnutím vydaným Ministerstvem vnitra ČR, neexistuje ani žádný správní spis a správní orgán proto nemohl vyhovět žádosti soudu o jeho zaslání.

Dle názoru žalovaného ve věci nevydal žádné rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 s.ř.s. Z uvedeného vyplývá, že lze aplikovat § 70 písm. a) s.ř.s., tudíž žalovaný se dovolává kompetenční výluky v tomto ustanovení zakotvené. Žalovaný navrhl proto, aby soud žalobu podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. odmítl pro nepřipustnost.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Vyšel z toho, že nesporná je skutečnost, že žalobci požádali o udělení mezinárodní ochrany v Polské republice. Poté Polskou republiku opustili a odůvodnili to tím, že jim v Polsku hrozilo nebezpečí od čečenských zločineckých skupin.

V této věci pak žalovaný postupoval ve smyslu článku 13 Nařízení Rady (ES) č. 343/2003, podle kterého státem příslušným k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany je ten členský stát, ve kterém byla žádost poprvé podána. Tento členský stát je podle článku 16 odst. 1 písm. c) a d) a e) uvedeného Nařízení povinen cizince přijmout k posouzení jeho žádosti o azyl zpět na své území, a to v případě, nachází-li se na území jiného členského státu neoprávněně nebo na jeho území požádá o azyl.

V tomto případě tato situace nastala, neboť žalobci po opuštění Polské republiky pobývali na území ČR neoprávněně.

Podle ust. článku 16 odst. 1 písm. c) uvedeného Nařízení požádala ČR Polskou republiku o přijetí zpět.

Jak vyplývá z oznámení o rozhodnutí Polské republiky o přijetí zpět ve smyslu článku 20 odst. 1 písm. e) Nařízení, došlo ze strany Polské republiky k rozhodnutí o přijetí žalobců zpět do Polské republiky podle článku 16 odst. 1 písm. c) citovaného Nařízení.

Soud vychází z toho, že žalovaný byl povinen postupovat podle článku 20 odst. 1 písm. e) citovaného Nařízení a o rozhodnutí Polské republiky o přijetí cizinců zpět informovat tyto cizince, kteří pobývali na území ČR.

Soud nedal žalobcům za pravdu v jejich tvrzení, že bylo povinností ČR, resp. žalovaného, rozhodnout o žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany. Pokud v této souvislosti odkazují žalobci na to, že členský stát má povinnost posoudit žádost o MO, jestliže jsou splněny podmínky pro aplikaci tzv. humanitární doložky obsažené v článku 15 odst. 2 Dublinského nařízení, není tento postup v tomto případě namístě. Není totiž splněna podmínka pro aplikaci tzv. humanitární doložky, neboť žalobci do ČR přicestovali z Polské republiky, která je členským státem EU a lze ji tedy považovat za bezpečnou zemi. Přicházelo proto pouze v úvahu postupovat ve smyslu článku 13 Dublinského nařízení, podle kterého je státem příslušným k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany Polská republika, protože žalobci požádali o mezinárodní ochranu nejdříve v Polské republice.

Soud považuje také odkaz žalobců na ust. § 8 písm.b) zákona o azylu, v němž je uvedeno oprávnění ministerstva určit členský stát zodpovědný za posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, za irrelevantní. V tomto případě Ministerstvo vnitra nerozhoduje o tom, který stát je příslušný k rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany, neboť je postupováno podle ust. § 16 odst. 1 písm. c) Nařízení, podle něhož je stát, na jehož území bylo požádáno o udělení mezinárodní ochrany jako v prvním členském státu EU, příslušný k rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu.

Právě ve smyslu tohoto ustanovení byla Polská republika požádána o přijetí zpět žalobců na své území a poté, co o tom rozhodla a uvědomila o tom ČR, bylo postupováno ve smyslu článku 20 odst. 1 písm. e) Nařízení a tato skutečnost žalobcům byla oznámena.

Soud z uvedených důvodů proto nemohl dát žalobcům za pravdu v tom, že se jedná o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 s.ř.s. Uvedeným Oznámením nebylo zasaženo do práv nebo povinností žalobců, neboť jim byla pouze oznámena skutečnost vyplývající z Nařízení Rady (ES) č. 343/2003, tedy Dublinských nařízení.

Soud vyšel z toho, že žalobou napadené Oznámení o rozhodnutí Polské republiky o přijetí zpět ve smyslu článku 20 odst. 1 písm. e) Nařízení Rady (ES) č. 3543/2003 není rozhodnutím, takže je vyloučeno z přezkoumání soudem podle § 70 písm. a) s.ř.s.

Soud proto žalobu odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s., neboť žaloba je podle tohoto zákona nepřipustná.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 s.ř.s. kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem dle ust. § 105 odst. 2 s.ř.s.

Kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení je nepřipustná.

V Praze dne 7. února 2014

Mgr. Dana Č e r n o v s k á v.r.
samosoudkyně